

Sensybilizm. Sens i non-sens.

Kazimierz Głaz, Geometric Universe. 1999 r.

Kazimierz Głaz (*Toronto*)

Piotrek Oprządek miał 9 lat i jako syn artystów posługujących się językiem geometrii, bywał na zjazdach kwadracistów w Radziejowicach, w historycznym zamczysku. W zjazdach tych również brałem udział jako sensybilista. Któregoś dnia po kolacji, wychodząc z restauracji, zapytał mnie nieśmiało:

- Proszę pana, co to jest ten „sensybilizm”?

To spowodowało, później w kawiarni, ożywioną dyskusję w liczny gronie profesorskim, aż do północy.

Co to jest? Kierunki w sztukach, czyli tak zwane „trendy”, przychodziły do nas zawsze z innych krajów. Sensybilizm, ze względu na nazwę, też wydawał się powstać za granicą, mimo, że tak naprawdę pochodził z górniczego Wałbrzycha, gdzie przez parę lat mieszkałem.

Próbowałem wyjaśnić, jako twórca tego kierunku, wartość i znaczenie tego słowa - czyli pierwszego polskiego kierunku artystycznego, który bez zakazów i nakazów co malować i jak malować, odwoływał się jedynie do inteligencji tworców. Upowszechnił się najpierw we Wrocławiu, potem powoli w całej Polsce, a później za granicą. Bożena, historyk sztuki stwierdziła, że to trudne, bo nie daje się dobrze zreprodukować. Inni uczeni w sztukach wszelkich i uznanych orzekli, że to ich zdaniem jest raczej nonsens. Byli wyznawcami sztuki geometrycznej nadzorowanej przez panią dr Bożenę Kowalską.

- A czy sztuka musi się opierać tylko na sensie kwadratów? -
pytałem bezradny, osamotniony, bo Piotrek zmęczony
profesorskim językiem poszedł spać.

Dzisiaj Piotrek jako debiutujący pisarz i scenarzysta filmowy, po
dyplomie w szkole filmowej w Łodzi, dopowiada sens
sensybilistyczny w swoich literackich utworach. Zadebiutował w
październikowym numerze „Twórczosci” w 2018 roku i wywołuje
dalszą dyskusję o języku sensybilistycznym. Nowa proza.

Toronto, kwiecień, 2019 r.

Kazimierz Głaz Toronto 2017 Canada

SENSYBILISM

KAZIMIERZ GŁAZ

Kazimierz Głaz:

<https://www.cultureave.com/aniol-stroz-opowiadanie-sensybilistyczne/>

Piotr Oprządek, „Twórczość”, 10/2018.

<http://tworczyosc.com.pl/arttykul/prawda/>